

## RIKSDAGENS SVAR 194/2004 rd

### **Regeringens proposition med förslag till lag om understöd för främjande av bostadsförhållandena för specialgrupper samt till lagar som har samband med den**

#### **Ärende**

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om understöd för främjande av bostadsförhållandena för specialgrupper samt till lagar som har samband med den (RP 170/2004 rd).

#### **Beredning i utskott**

Miljöutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (MiUB 18/2004 rd).

#### **Beslut**

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur produktionen av bostäder för grupper med särskilda behov kommer igång och vidtar behövliga åtgärder om många projekt inte startas.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen följer hur bevillningsfullmakten för boende för grupper med särskilda behov räcker till och att den vid behov föreslår en höjning av fullmakten i en tilläggsbudget.

Riksdagen har antagit följande lagar:

## **Lag**

### **om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

#### **1 §**

#### ***Tillämpningsområde och förhållande till statsunderstödslagen***

Understöd kan beviljas av Statens bostadsfonds medel för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov så som föreskrivs i denna lag.

På de understöd som avses i denna lag tillämpas dessutom statsunderstödslagen (688/2001), om inte något annat föreskrivs nedan.

#### **2 §**

#### ***Syfte***

Syftet med understöden är att öka utbudet på hyresbostäder med skäliga boendekostnader som lämpar sig för boendebehoven hos personer tillhörande grupper med särskilda behov och att därigenom förbättra bostadsförhållandena för dessa.

3 §

*Grupper med särskilda behov*

Understöd kan beviljas för bostadsprojekt till boendegrupper som behöver särskilt stöd och

1) som har dåliga bostadsförhållanden och exceptionellt låg inkomstnivå,

2) som är beroende av mer stödtjänster än normalt i sitt boende, eller

3) för vilka ordnandet av bostadsförhållandena utöver de stödtjänster som avses i punkt 2 i betydande mån kräver speciallösningar i fråga om lokaler och utrustning i bostadshuset eller bostaden.

4 §

*Understödsobjekt*

Understöd kan beviljas för byggande, anskaffning eller ombyggnad av hyreshus eller hyresbostäder när lån som beviljats för samma objekt godkänns som räntestödslån enligt lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättslån (604/2001), nedan räntestödslagen.

Understöd beviljas dock inte för delägarbostäder som avses i lagen om delägarbostäder som finansieras med räntestödslån för hyresbostäder (232/2002).

5 §

*Fullmakt att bevilja understöd och dispositionsplan*

Understöd kan beviljas inom ramen för den fullmakt som fastställts i statsbudgeten.

Statsrådet kan vid behov i en dispositionsplan besluta om de regionala grunderna för användning av de understöd som delas ut på grundval av fullmakten och om fördelningen av understöden mellan olika objekt för grupper med särskilda behov på grundval av bostadsbehovet.

6 §

*Förutsättningar för beviljandet*

För att understöd skall beviljas förutsätts att

1) bostadshuset och bostäderna lämpar sig för personer som hör till en grupp med särskilda behov,

2) personer som hör till en grupp med särskilda behov har ett långvarigt behov av bostad på orten, och att

3) den kommun där bostadshuset är beläget förordar att understöd beviljas.

För att understöd skall beviljas förutsätts dessutom att Statens bostadsfond godkänner en projektplan som visar att projektet som helhet är motiverat i ekonomiskt och funktionellt hänseende.

7 §

*Understödstagare*

Om bostäderna är avsedda för personer tillhörande den grupp som avses i 3 § 1 punkten, kan understöd beviljas alla räntestödslåntagare som avses i 5 § i räntestödslagen.

Om bostäderna är avsedda för personer tillhörande den grupp som avses i 3 § 2 eller 3 punkten, kan understöd beviljas kommuner, samkommuner eller sådana aktiebolag eller bostadsaktiebolag i vilka en kommun eller samkommun har sådan direkt bestämmanderätt som avses i 1 kap. 3 § 2 mom. 1 punkten i lagen om aktiebolag (734/1978). Understöd kan också beviljas andra räntestödslåntagare som bedöms kunna producera och driva bostadshus eller bostäder som avses i 6 §.

8 §

*Understödet storlek*

För de bygg-, anskaffnings- och ombyggnadskostnader som godkänts för finansiering med räntestödslån kan understöd beviljas

1) till högst 5 procent när understödet beviljas för det ändamål som anges i 3 § 1 punkten,

2) till högst 20 procent när understödet beviljas för det ändamål som anges i 3 § 2 punkten, och

3) till högst 35 procent när understödet beviljas för det ändamål som anges i 3 § 3 punkten.

När Statens bostadsfond med beaktande av de högsta procenttalen beviljar understöd, skall den för varje objekt beakta objektets omfattning och kostnader, hyrans skälighet samt hyresbetalningsförmågan hos dem som hör till gruppen med särskilda behov.

## 9 §

### *Övrig finansiering*

Understöd beviljas endast för sådana projekt som inte har beviljats annat offentligt stöd för finansieringen, med undantag av räntestöd eller understöd som beviljas av Statens bostadsfond samt stöd från en kommun eller samkommun. Understöd enligt denna lag beviljas dock inte för den del av totalkostnaderna som skall finansieras och för vilken beviljas sådant annat offentligt stöd som nämns ovan.

## 10 §

### *Statsbidragsmyndighet*

Statens bostadsfond är statsbidragsmyndighet vid understödsförfarandet.

Statens bostadsfond meddelar närmare föreskrifter och anvisningar om ansöknings- och utbetalningsförfarandet samt de utredningar som skall fogas till ansökningarna.

## 11 §

### *Användningen av bostäderna*

Bostäder i fråga om vilka understöd har beviljats för byggande, anskaffning eller ombyggnad skall användas som hyresbostäder för personer tillhörande den grupp med särskilda behov som angetts vid beviljandet i 20 år efter det att den första understödsposten har betalats.

Om det är nödvändigt för att bevara en tillräckligt mångsidig boendestruktur, kan under-

stödstagaren i stället för de bostäder som finansierats med understödet anvisa en del av bostäderna i sitt övriga hyresbostadsbestånd på orten, dock så att lika många bostäder som understödet beviljats för i minst 20 års tid står till förfogande för personer som hör till gruppen med särskilda behov. Det skall då finnas en plan för användningen av bostäderna som godkänts av Statens bostadsfond.

Statens bostadsfond kan på ansökan och på de villkor den uppställer bevilja befrielse från den användningsbegränsning som hänför sig till understödet, om de personer tillhörande den angivna gruppen med särskilda behov inte längre behöver bostad på orten eller om befrielse är befogad av andra särskilda skäl.

## 12 §

### *Återbetalning och återkrav av understödet*

På återbetalning och återkrav av statsunderstöd tillämpas vad som bestäms i statsunderstödslagen. Om understödstagaren använder eller har använt ett hyreshus eller en hyresbostad i strid med kraven i 11 § eller om ett hyreshus eller en hyresbostad som omfattas av begränsningen av användningen av bostäderna och som har finansierats med understödet eller aktier som berättigar till besittning av ett hyreshus eller en hyresbostad säljs eller på annat sätt övergår i någon annans ägo eller om huset eller bostaden förstörs i samband med en olyckshändelse under den tid som anges i 11 §, skall understödstagaren underrätta Statens bostadsfond om saken på förhand eller, när det är fråga om en olyckshändelse, senast inom en månad från händelsen.

## 13 §

### *Ändringssökande*

En sökande som är missnöjd med ett beslut som Statens bostadsfond har fattat i ett ärende som avses i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfäendet. Rättelseyrkandet skall framställas till Statens bostadsfond.

Till ett beslut i vilket rättelse får sökas skall fogas en anvisning om rättelseyrkande. Rättelseyrkandet skall behandlas utan dröjsmål.

I ett beslut som har fattats med anledning av ett rättelseyrkande får ändring inte sökas genom besvär, om det gäller beviljande av understöd. I andra beslut med anledning av ett rättelseyrkande får ändring sökas genom besvär enligt förvaltningsprocesslagen (586/1996).

Ett beslut som avses i 12 § kan verkställas även om det överklagas.

Statens bostadsfond eller en tjänsteman som denna har förordnat har rätt att av understödstagaren få alla handlingar och upptagningar som anses nödvändiga för tillsynen samt rätt att ta sådana kopior av dem som är nödvändiga för tillsynen. Understödstagaren skall dessutom utan obefogat dröjsmål lämna de uppgifter och utredningar vilka begärts av den som är behörig att utföra granskningen och vilka behövs för tillsynen.

#### 14 §

##### *Ledning, tillsyn och granskningsrätt*

Statens bostadsfond leder och övervakar användningen av understöden samt iakttagandet av den bostadsbruksförpliktelse som är förenad med understödet.

#### 15 §

##### *Ikraftträdande*

Denna lag träder i kraft den 20 .  
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

## Lag

### om ändring av lagen om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån

I enlighet med riksdagens beslut  
*ändras* i lagen av den 29 juni 2001 om räntestöd för hyresbostadslån och bostadsrättshuslån (604/2001) 2 § och 9 § 3 och 4 mom., av den 9 § 3 och 4 mom. sådana de lyder i lag 1106/2002, samt *fogas* till 1 § ett nytt 3 mom. som följer:

#### 1 §

##### *Tillämpningsområde*

Om räntestödslånet gäller en hyresbostad eller ett hyreshus som avses i lagen om understöd för förbättring av bostadsförhållandena för grupper med särskilda behov ( / ), kan räntestöd betalas också för den del av lånet som behövs för genomförandet av objektet och som direkt avser sådana lokaler i bostadsbyggnaden som behövs för att stödja boendet eller tillhandahållandet av tjänster.

#### 2 §

##### *Definitioner*

I denna lag avses med  
1) *bostadshus* ett sådant hus och därtill anslutna lokaler som direkt betjänar boende där den sammanlagda lägenhetsytan hos bostäderna och de lokaler som betjänar boende utgör minst 75 procent av den totala lägenhetsytan, om inte den myndighet som godkänner lånet som räntestödslån av särskilda skäl godkänner en mindre andel,

2) *nybyggnad* att en eller flera bostadshus uppförs och att en tomt eventuellt anskaffas i samband därmed,

3) *anskaffning* att en eller flera bostadslägenheter eller andra lokaler som skall användas för boende anskaffas ur det befintliga byggnadsbeståndet och att en tomt eventuellt anskaffas i samband därmed,

4) *ombyggnad* att utrustningsnivån eller den övriga kvalitativa nivån på en bostad eller ett bostadshus eller dess gårdsområde eller övriga omedelbara omgivning höjs från den ursprungliga nivån eller genom andra åtgärder än årsreparation återförs till ny eller ursprunglig nivå eller att befintliga lokaler ändras eller utvidgas för att huvudsakligen användas som bostäder eller därtill anslutna lokaler.

#### 9 §

##### *Räntestödslån för hyresbostäder*

— — — — —  
Vid anskaffning av ett hyreshus av vars bostäder minst 30 procent enligt en av Statens bostadsfond godkänd plan anvisas till hyresbostä-

der för personer som hör till grupper med särskilda behov tillämpas villkoren i 2 mom. inte då anskaffningslånet godkänns som räntestödslån. Härvid kan som räntestödslån godkännas enbart lån som tagits av kommuner eller samkommuner eller lån som beviljats ett sådant aktiebolag eller bostadsaktiebolag i vilket en kommun eller samkommun har sådan direkt bestämmanderätt som avses 1 kap. 3 § 2 mom. 1 punkten i lagen om aktiebolag (734/1978). En annan i 5 § avsedd räntestödstagares lån kan också godkännas som räntestödslån när verksamheten syftar till att förbättra levnadsförhållandena för personer som hör till grupper med särskilda behov genom att erbjuda dem bostad.

Vid anskaffning av en hyresbostad till bostad för någon som hör till en grupp med särskilda behov tillämpas villkoren i 2 mom. inte då anskaffningslånet godkänns som räntestödslån.

Denna lag träder i kraft den 20 .  
Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

## Lag

### om ändring av lagen om vissa understöd som betalas ur Statens bostadsfond

I enlighet med riksdagens beslut  
*upphävs* i lagen av den 30 juni 2000 om vissa understöd som betalas ur Statens bostadsfond (657/2000) 2 §, 3 § 1 och 3 mom. samt 5 §,  
av dem 3 § 1 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1022/2002 samt 5 § sådana den lyder delvis ändrad i lag 173/2002, samt  
*ändras* lagens rubrik, 1 och 4 § samt 8 § 1 mom., av dem 1 och 4 § sådana de lyder delvis ändrade i nämnda lag 1022/2002, som följer:

## Lag

### om understöd för sanering av ekonomin i hyreshus och bostadsrättshus

#### 1 §

##### *Tillämpningsområde*

Hyreshus och bostadsrättshus med ekonomiska svårigheter kan inom ramen för de bevillningsfullmakter som fastställts i statsbudgeten och på det sätt som bestäms i denna lag beviljas understöd av Statens bostadsfonds medel (*understöd för sanering av ekonomin i hyreshus och bostadsrättshus*).

ses i denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den får söka rättelse i beslutet inom 14 dagar från delfåendet. Rättelseyrkandet skall framställas till Statskontoret. Ett rättelseyrkande skall behandlas utan dröjsmål.

— — — — —

#### 4 §

##### *Understödsgivare*

Statskontoret beviljar på ansökan understöd för sanering av ekonomin i hyreshus och bostadsrättshus.

Understödsgivaren meddelar närmare föreskrifter och anvisningar om ansökningsförfarandet samt om utredningar som skall fogas till ansökan.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Sådana hyreshus och hyresbostäder med aravalån för vilka lånemedel reserverats före utgången av 2004 får utan hinder av denna lag beviljas understöd för det egna kapitalet i bostäder för studerande samt understöd för det egna kapitalet för anskaffning av bostäder åt bostadslösa i enlighet med de bestämmelser som gällde före ikraftträdandet. Likaså tillämpas de nämnda bestämmelserna alltjämt till den del de gäller den bostadsbruksförpliktelse som är förenad med sådana understöd för det egna kapitalet som beviljats och kommer att beviljas och befrielse från förpliktelsen samt sökande av ändring.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

#### 8 §

##### *Ändringssökande*

En sökande som är missnöjd med ett beslut som Statskontoret har fattat i ett ärende som av-

Helsingfors den 8 december 2004